

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๒๐๖.๒/๑๔๔๒

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ถนนพหลโยธิน ซอย ๗
เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๗/ มิถุนายน ๒๕๕๔

เรื่อง การดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา กรณีเรือบรรทุกน้ำตาลลมน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณ ตำบลภูเขาทอง
อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประมวลภาพเหตุการณ์เรือน้ำตาลลมน้ำ

๑. เรื่องเดิม

ด้วยเมื่อวันอังคารที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เวลาประมาณ ๑๗.๐๐ น. เรือบรรทุกน้ำตาล ได้เกิดอุบัติเหตุ เนื่องจากกระแสน้ำพัดแรงทำให้เรือไหลไปกระแทกกับเสาตอม่อใต้สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา ก่อให้เกิดรูรั่วบริเวณหัวเรือ ทำให้เรือไม่สามารถควบคุมทิศทางได้ และจมลงบริเวณ หมู่ ๒ ตำบลภูเขาทอง อำเภอพระนครศรีอยุธยา ในลักษณะเรือเฉียดจากตลิ่งประมาณ ๔๕ องศา ท้ายเรือใกล้ตลิ่งเกยตลิ่งและหัวเรือจม ซึ่งผลจากอุบัติเหตุดังกล่าวได้ก่อให้เกิดการปนเปื้อนของน้ำตาลปริมาณมากลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยาและส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาในบริเวณกว้างตั้งแต่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี และกรุงเทพมหานคร โดยค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) ลดต่ำลง และสัตว์น้ำตายเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้นลักษณะการจมลงของเรือบรรทุกน้ำตาลได้เปลี่ยนแปลงทิศทางการไหลของน้ำในบริเวณที่เกิดเหตุ ส่งผลให้เกิดการกัดเซาะและพังทลายของตลิ่งบริเวณดังกล่าวอย่างรวดเร็ว

๒. ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นหน่วยงานกำกับดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้บทบัญญัติในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๓๕ ได้ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุเรือน้ำตาลลมน้ำในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จึงมอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษติดตามและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจากการตรวจวัดคุณภาพน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๙ พฤษภาคม ถึงปัจจุบัน พบการเปลี่ยนแปลงของปริมาณออกซิเจนละลายในน้ำ (DO) ดังนี้

- สถานีบางบาล อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นสถานที่อยู่เหนือจุดเกิดเหตุประมาณ ๓ กิโลเมตร มีค่าออกซิเจนละลายในน้ำ (DO) เฉลี่ย ๔.๐ มิลลิกรัมต่อลิตร คุณภาพน้ำไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก (ค่าปกติอยู่ในช่วง ๔.๐-๔.๒)

- สถานีบางไทร อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นสถานที่อยู่ท้ายจุดเกิดเหตุประมาณ ๓๐ กิโลเมตร ในช่วงก่อนเกิดเหตุ มีค่าออกซิเจนละลายในน้ำ (DO) เฉลี่ย ๔.๐ มิลลิกรัมต่อลิตร หลังจากนั้นพบว่าค่าออกซิเจนละลายในน้ำ (DO) เริ่มลดต่ำลง และเริ่มต่ำกว่า ๒ มิลลิกรัมต่อลิตร เมื่อวันพุธที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ เวลาประมาณ ๑๓.๐๐ น. และเริ่มต่ำกว่า ๑ มิลลิกรัมต่อลิตร เมื่อวันพุธที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ เวลาประมาณ ๑๔.๓๐ น. จนถึงปัจจุบัน (๕ มิถุนายน ๒๕๕๔) มีค่าออกซิเจนละลายในน้ำ (DO) ๓.๕ - ๔.๐ มิลลิกรัมต่อลิตร หมายถึงสถานการณ์เริ่มกลับเข้าสู่สภาวะปกติ (ค่าปกติอยู่ในช่วง ๓.๘-๔.๒)

๒/-สถานี...

- สถานีสำแล อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นสถานที่อยู่ท้ายจุดเกิดเหตุประมาณ ๕๔ กิโลเมตร และเป็นจุดสูบน้ำดิบของการประปานครหลวง ในช่วงก่อนเกิดเหตุ มีค่าออกซิเจนละลายในน้ำ (DO) อยู่ในช่วง ๓ - ๔ มิลลิกรัมต่อลิตร และหลังเกิดเหตุ ค่าออกซิเจนละลายในน้ำ (DO) เริ่มลดต่ำลง และเริ่มต่ำกว่า ๒ มิลลิกรัมต่อลิตร เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๔ เวลาประมาณ ๑๗.๓๐ น. และปัจจุบัน (๕ มิถุนายน ๒๕๕๔) มีค่าออกซิเจนละลายในน้ำ (DO) ๒.๘ - ๓.๐ มิลลิกรัมต่อลิตร เริ่มกลับเข้าสู่สภาวะปกติ (ค่าปกติอยู่ในช่วง ๓.๓-๓.๘)

- สถานีปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นสถานที่อยู่ท้ายจุดเกิดเหตุประมาณ ๗๑ กิโลเมตร ในช่วงก่อนเกิดเหตุ มีค่าออกซิเจนละลายในน้ำ (DO) อยู่ในช่วง ๓ - ๔ มิลลิกรัมต่อลิตร และหลังเกิดเหตุ ค่าออกซิเจนละลายในน้ำ (DO) เริ่มลดต่ำลง และเริ่มต่ำกว่า ๒ มิลลิกรัมต่อลิตร เมื่อวันศุกร์ที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ และเมื่อเวลาประมาณ ๕.๓๐ น. และปัจจุบัน (๕ มิถุนายน ๒๕๕๔) มีค่าออกซิเจนละลายในน้ำ (DO) ๒.๘ - ๓.๐ มิลลิกรัมต่อลิตร สถานการณ์เริ่มกลับเข้าสู่สภาวะปกติ (ค่าปกติอยู่ในช่วง ๓.๐-๓.๓)

- สถานีสะพานกรุงเทพ ซึ่งเป็นสถานที่อยู่ท้ายจุดเกิดเหตุประมาณ ๑๑๑ กิโลเมตร ในช่วงก่อนเกิดเหตุ มีค่าออกซิเจนละลายในน้ำ (DO) ในช่วง ๑.๕ - ๒.๒ มิลลิกรัมต่อลิตร และหลังเกิดเหตุ ค่าออกซิเจนละลายในน้ำ (DO) เริ่มลดต่ำลง และเริ่มต่ำกว่า ๑ มิลลิกรัมต่อลิตร เมื่อวันเสาร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ เวลาประมาณ ๘.๓๐ น. และปัจจุบัน (๕ มิถุนายน ๒๕๕๔) ค่าออกซิเจนละลายในน้ำ (DO) มีแนวโน้มมากกว่า ๑ มิลลิกรัมต่อลิตร (ค่าปกติอยู่ในช่วง ๑.๘-๒.๐)

๓. สารสำคัญข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายโชติ ตราชู) อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ (นายสุพัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา) อธิบดีกรมเจ้าท่า (นายถวัลย์รัฐ อ่อนศิระ) ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (นายวิทยา ผิวผ่อง) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์และประชุมร่วมกันเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขผลกระทบที่เกิดขึ้น สามารถสรุปได้ ดังนี้

๓.๑ แนวทางการดำเนินการแก้ไขและฟื้นฟูผลกระทบจากอุบัติเหตุเรือน้ำตาล่มที่เกิดขึ้น จะต้องเป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งกระทรวงมหาดไทย โดยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมง และกรมชลประทาน กระทรวงคมนาคม โดยกรมเจ้าท่า และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

๓.๒ การแก้ไขปัญหาในระยะเร่งด่วน ควรสร้างแนวกันชนเพื่อป้องกันการกัดเซาะตลิ่งจากกระแสน้ำที่เปลี่ยนแปลงและเร่งรัดกู้เรือบรรทุกน้ำตาลขึ้นจากจุดเกิดเหตุ และขอให้กรมชลประทานพิจารณาปรับลดอัตราการปล่อยน้ำจากเขื่อนเจ้าพระยาเพื่อลดความเร็วของกระแสน้ำบริเวณจุดเกิดเหตุ ซึ่งจะทำให้สามารถแก้ปัญหาได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓.๓ การชดเชยผลกระทบจากอุบัติเหตุให้แก่ผู้เสียหายที่ได้รับผลกระทบ ขอให้แต่ละหน่วยงานพิจารณาบทบัญญัติภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อฟ้องเรียกค่าเสียหายจากผู้ประกอบการเจ้าของเรือบรรทุกน้ำตาลที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ โดยใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากกรมเจ้าท่า กรมควบคุมมลพิษ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเป็นหลักฐานในการดำเนินคดีความ

๔. ข้อเสนอของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔.๑ ขอให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บูรณาการเพื่อแก้ไขและฟื้นฟูผลกระทบจากอุบัติเหตุเรือบรรทุกน้ำตาลล่มร่วมกัน

๔.๒ ขอให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุเรือบรรทุกน้ำตาลล่มทั้งทางตรงและทางอ้อม ภายใต้บทบัญญัติตามกฎหมายที่แต่ละกระทรวงรับผิดชอบ โดยมอบหมายให้กระทรวงคมนาคม เป็นหน่วยงานหลัก ในการรวบรวมความเสียหายที่เกิดขึ้นจากทุกหน่วยงาน และดำเนินการฟ้องเรียกค่าเสียหายจากผู้ประกอบการที่เป็นผู้ขออนุญาตขนส่งน้ำตาล

๔.๓ มอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำการฟื้นฟูทรัพยากรทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ที่ได้รับผลกระทบจากอุบัติเหตุเรือน้ำตาลล่ม โดยดำเนินการติดตามและฟื้นฟูคุณภาพน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา ตั้งแต่จุดที่เกิดเหตุบริเวณจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จนถึงปากแม่น้ำบริเวณจังหวัดสมุทรปราการ และ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณาดำเนินการเพื่อปล่อยสัตว์น้ำทดแทนสัตว์น้ำที่ตายจากอุบัติเหตุดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

สำนักตรวจและประเมินผล

โทรศัพท์ ๐-๒๒๗๘-๘๖๓๒

โทรสาร ๐-๒๒๗๘-๘๖๓๐/๓๔